

Fotoradary a uprawnienia straży miejskiej

Przepisy Ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012r., poz. 1137) w praktyce budzą poważne wątpliwości, ostatnio w szczególności w zakresie uprawnień straży miejskiej (gminnej) do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego, w sytuacji gdzie straż ujawni wykroczenie przy użyciu stacjonarnych urządzeń rejestrujących przekroczenie prędkości.

Dyskusja dotycząca ww. uprawnień straży miejskiej (gminnej) rozbrzmiała po opublikowaniu stanowiska Prokuratora Generalnego, zawartego w jednym z pism będącym odpowiedzią na wniosek komendanta straży miejskiej, w którym Prokurator odmówił wniesienia na niekorzyść kierującego pojazdem kasacji od wyroku Sądu II instancji w sprawie zainicjowanej wnioskiem straży miejskiej. Sąd II instancji uchylił bowiem wyrok sądu rejonowego i umorzył postępowanie w sprawie, uzasadniając swoje rozstrzygnięcie brakiem skargi uprawnionego oskarżyciela. Rozstrzygnięcie zaakceptował Prokurator Generalny udzielając negatywnej odpowiedzi komendantowi na wniosek o złożenie kasacji na niekorzyść kierującego (np. odpowiedź do Komendanta Straży Miejskiej w Szczecinie z dnia 24 maja 2013r., w sprawie o sygn. akt PG IV KSK 709/13 – publ. www.pg.gov.pl).

Prokurator Generalny w uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał na przepis art. 129 b ust. 4 Prawa o ruchu drogowym, który stanowi, że strażnicy gminni (miejscy) mogą dokonywać na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz drogach krajowych w obszarze zabudowanym, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego z użyciem przenośnych albo zainstalowanych w pojeździe urządzeń rejestrujących w oznakowanym miejscu i określonym czasie, uzgodnionymi z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) lub Komendantem Stołecznym Policji. Skoro w danej sprawie straż gminna (miejska) zarejestrowała wykroczenie drogowe za pomocą stacjonarnego urządzenia rejestrującego, nie posiada kompetencji do kierowania do sądu wniosku o ukaranie. Zakres uprawnień straży gminnej (miejskiej) w zakresie tzw. kontroli fotoradarowej został ograniczony zatem do możliwości utrwalania wykroczeń naruszających przepisy ruchu drogowego za pomocą urządzeń rejestrujących o charakterze przenośnym lub znajdujących się w niepozostającym w ruchu pojeździe, na którym urządzenie to zostało zainstalowane.

Zasadniczą zatem kwestią w pomiarach fotoradarowych jest rozróżnienie urządzeń rejestrujących na: stacjonarne oraz niestacjonarne, o charakterze przenośnym (nieprzymocowane do podłoża w sposób trwały). W zależności od rodzaju użytego przez straż gminną (miejską) przyrządu rejestrującego w danej sprawie, zależęć będzie zakres przysługujących jej kompetencji. Zgodnie z zaprezentowaną powyżej wykładnią, w przypadku ujawnienia wykroczenia w ruchu drogowym za pomocą stacjonarnego urządzenia rejestrującego (przymocowane do podłoża w sposób trwały), straż gminna (miejska) nie posiada uprawnień do dokonywania czynności w odniesieniu do postępowania mandatowego (wymierzanie kar grzywnien), jak i kierowania do sądów wniosków o ukaranie.

Podzielona przez Prokuraturę Generalną wykładnia, daje duże pole do stosowania interpretacji przepisów korzystnej dla kierowców, wzywanych do złożenia wyjaśnień po przesłaniu zdjęć z przydrożnych fotoradarów. W każdej sytuacji należy mieć jednak na uwadze, że stanowisko Prokuratury zaprezentowane w jednej sprawie, nie jest wiążące dla sądu powszechnego rozpoznającego inną sprawę.

Autor: Monika Bożek, radca prawny, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy